

Stoffet til dette temaet gjøres tilgjengelig for deltakerne i nettverkssamarbeidet i regi av Norsk Kommunalteknisk Forening, NKF Byggesak. Stoffet kan ikke kopieres videre eller tilgjengeliggjøres på annen måte uten avtale. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar.

SJEKKLISTE/VEILEDNING – UNIVERSSELL UTFORMING NR:

Tabellen angir sjekkpunkter for byggverk og utearealer med krav om universell utforming. Etter forskriften skal byggverk for publikum og arbeidsbygning være universelt utformet etter bestemmelsene gitt i forskriften. Det samme gjelder for uteareal for allmennheten, felles uteareal for større boligområde, uteareal for boligbygning med krav om heis, uteareal for byggverk for publikum og uteareal for arbeidsbygning.

Der hvor det finnes, er det referert til hjemmel i teknisk forskrift (TEK).

SJEKKPUNKTER	Hjemmel i TEK
Uteareal	
<i>Generelt</i>	
God terrengmessig tilpasning ut fra hensyn til god arkitektonisk utforming, visuell kvalitet, naturgitte forutsetninger, sikkerhet, helse, miljø, tilgjengelighet, brukbarhet og energibehov.	§ 8-3
<i>Uteoppholdsareal</i>	
Uteoppholdsareal egnet for rekreasjon, lek og aktiviteter for ulike aldersgrupper.	§ 8-4 pkt.1
God kvalitet i forhold til sol- og lysforhold og støy	§ 8-4 pkt. 2
Skjerming av lekearealer mot trafikk og sikring av nivåforskjeller.	§ 8-4 pkt. 3
Horisontalt felt med fast dekke på minimum 1,6 m x 1,6 m i arealer avsatt til lek og rekreasjon.	§ 8-4 pkt 5
Stolper og rekkverk med synlig kontrast til omgivelsene.	§ 8-4 pkt 5
Plass for rullestol der det anlegges sitteplasser.	§ 8-4 pkt 5
Opparbeidet badebass utstyrt eller utformet slik at det er lett å komme ned i og opp av vannet.	§ 8-4 pkt 5
<i>Gangatkomst og ganglinjer</i>	
Ledelinje over åpne arealer på større plasser og torg.	§ 8-5 pkt. 2
Trinnfri gangatkomst med maks stigning 1:20 og hvileplan på 1,6m x 1,6m for hver 0,6m stigning.	§ 8-6 pkt. 1
Gangatkomst bredde 1,8m (kortere strekninger 1,4m)	§ 8-6 pkt. 3
Gangatkomst med fast og sklisikkert dekke	§ 8-6 pkt. 3
Gangatkomst med visuell og taktil avgrensing	§ 8-6 pkt. 3
Gangatkomst med nødvendig belysning	§ 8-6 pkt. 3
Trapp med håndlist på begge sider	§ 8-10 pkt. 2
Trapp med taktilt og visuelt farefelt foran øverste trinn, oppmerksomhetsfelt foran og inntil nederste trinn og synlig kontrastmarkert trappeforkant på øvrige trinn.	§ 8-10 pkt. 2
<i>Parkering</i>	
Nødvendig parkerings- og oppstillingsplass tilpasset byggverkets funksjon	
Tilstrekkelig antall parkeringsplasser for forflytningshemmede og tilstrekkelig annen oppstillingsplass for rullestol, barnevogn mv.	§ 8-9 pkt. 3
Plassering nær hovedinngang	§ 8-9 pkt. 3

Stoffet til dette temaet gjøres tilgjengelig for deltakerne i nettverkssamarbeidet i regi av Norsk Kommunalteknisk Forening, NKF Byggesak. Stoffet kan ikke kopieres videre eller tilgjengeliggjøres på annen måte uten avtale. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar.

Plassert nær heis i byggverk med parkeringsplasser	§ 8-9 pkt. 3
Belysning, merking og skilting som tydelig viser hvor reserverte plasser befinner seg	§ 8-9 pkt. 3
Planløsning og bygningsdeler i byggverk	
<i>Heis</i>	
Heisstoler med følgende minimumsstørrelser: min. 1,1m x 2,1m i byggverk med 3 etasjer eller flere, min. 1,1m x 1,6 i byggverk med kun 2 etasjer.	§ 12-3 pkt 1 og 2
Fri bredde på døråpning minimum 0,9m.	§ 15-13 pkt 5
Håndlist montert på minst en vegg i heisen i høyde 0,9 over bakken.	§ 15-13 pkt 6
Kontrollpanel og tilkallingsknapp godt synlig med kontrast til bakvegg. Plassert mellom 0,9 og 1,1m over gulv og minimum 0,4 m fra innvendig hjørne.	§ 15-13 pkt 7
Kontrollpanel og tilkallingsknapp med punktskrift og taktil skrift med kontrast til bakgrunnsfarge.	§ 15-13 pkt 7
Kjøreretning og etasjetall angitt visuelt og med lydsignal.	§ 15-13 pkt 8
<i>Inngangsparti, planløsning, rom med videre.</i>	
Sentralt plassert og godt synlig.	§ 12-4 pkt. 1
Belyst slik at inngangsparti og hovedinngangsdør er synlig i forhold til omliggende flater.	§ 12-4 pkt. 2
Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdør	§ 12-4 pkt. 2
Trinnfri inngangsparti	§ 12-4 pkt. 2
Horisontalt felt på min. 1,5m x 1,5m utenfor hovedinngangsdør.	§ 12-4 pkt. 2
Automatisk døråpner plassert slik at sammenstøt med dør unngås når døren åpnes.	§ 12-4 pkt. 2
Planløsning som gjør det lett å orientere seg i.	§ 12-5 pkt. 1
Planløsning som muliggjør likestilt tilgang og bruk og tilrettelagt slik at personer med funksjonsnedsettelse kan arbeide i bygget.	§ 12-5 pkt. 4 og 5
<i>Kommunikasjonsvei</i>	
Kommunikasjonsveier lett å finne og å orientere seg i.	§ 12-6 pkt 2
Nivåforskjeller i kommunikasjonsveier tydelig merket og med nødvendig belysning.	§12-6 pkt 3
Trinnfri kommunikasjonsvei og ikke større stigning enn 1:20.	§12-6 pkt 5
Fri bredde min. 1,5m i korridorer og svalganger.	§12-6 pkt 5
Tydelig skiltet og merket med nødvendig informasjon. Taktilt og virtuelt lesbart etasjetall i alle etasjer.	§12-6 pkt 5
Auditiv og visuell informasjon.	§12-6 pkt 5
Søyler med synlig kontrast i forhold til omgivelsene eller merking i to høyder.	§12-6 pkt 5
Definert gangsone eller ledelinje over store rom og åpne arealer.	§12-6 pkt 5
<i>Krav til rom</i>	
Trinnfri tilgang til rom og snuareal med diameter 1,5m plassert slik at nødvendige funksjoner kan betjenes av rullestolbruker.	§12-7 pkt 4
Resepsjon og informasjonstavle sentralt plassert ift hovedatkomst.	§12-7 pkt 4
Dersom mange rom med samme funksjon, skal 1/10 være universelt utformet.	§12-7 pkt 5

Slettet: 2

Stoffet til dette temaet gjøres tilgjengelig for deltakerne i nettverkssamarbeidet i regi av Norsk Kommunaltetnisk Forening, NKF Byggesak. Stoffet kan ikke kopieres videre eller tilgjengeliggjøres på annen måte uten avtale. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar.

Maksimum betjeningshøyde på 1,1m på 1/10 av garderobene.	§12-8 pkt 2
<i>Bad og toalett</i>	
Fargekontrast på gulv og vegg samt fargekontrast på fastmontert utstyr ift gulv/vegg.	§12-9 pkt 2
Snusirkel med diameter på 1,5m foran toalettet og 0,9m sideplass på begge sider av toalettet.	§12-9 pkt 2
Tilstrekkelig fri plass under servant (slik at rullestolbruker kan komme til).	§12-9 pkt 2
Trinnfri dusjsone og min 1,6m x 1,3m.	§12-9 pkt 2
Høyderegulert dusjhode og veggmontert utstyr i dusjsonen.	§12-9 pkt 2
<i>Balkong og terrasse mv</i>	
Trinnfri atkomst til balkong, terrasse og uteplass med avfaset terskel på maksimum 25 mm.	§12-11 pkt 3
Fri gulvplass i balkonger eller uteplasser for snusirkel med diameter 1,5m utenfor dørens slagradius.	§12-11 pkt 3
<i>Avfallssystem og kildesortering</i>	
Felles avfallssystem lett tilgjengelig, med trinnfri atkomst og innkashøyde på maksimum 1,1 m.	§12-12 pkt 2
<i>Badstue</i>	
Fri plass i badstue foran benk på 1,5 m.	§ 12- 13 pkt 2
<i>Dør, port mv.</i>	
Fri bredde: minimum 0,9m i inngangsdør, dør i kommunikasjonsvei, og minimum 1,2 m i byggverk beregnet for mange personer.	§ 12-15 pkt 2
Fri bredde på minimum 0,9 m for dør internt i byggverk.	§ 12-15 pkt 2
Fri høyde på dør på minimum 2,0 m.	§ 12-15 pkt 2
Synlig dør ift omliggende vegger.	§ 12-15 pkt 3
Åpningskraft på maksimum 20 N for manuelle dører.	§ 12-15 pkt 3
Døråpner for automatiske dører montert utenfor dørens slagradius. Høyde 0,8m-1,1m og avstand fra innvendig hjørne min 0,5m.	§ 12-15 pkt 3
Avfaset terskel på maksimum 25 mm.	§ 12-15 pkt 3
Fri sideplass ved sidehengslede dører. (Se mål i forskrift)	§ 12-15 pkt 3
<i>Trapp</i>	
Håndlist med rundt tversnitt på begge sider med overkant 0,7m og 0,9m over trappeforkant. Først 0,3m utover øverste og nederste trinn.	§ 12-16 pkt 1, 2 og 3
Jevn stigning og samme høyde på opptrinn	§ 12-16 pkt 1
Repos ved høydeforskjell på mer enn 3,3 m.	§ 12-16 pkt 1
Inntrinn med sklisikker overflate og god belysning i trapperom.	§ 12-16 pkt 1
Fri bredde minimum 0,9 m (1,2m dersom hovedtrapp) og fri høyde minimum 2,1 m.	§ 12-16 pkt 1 og 2
Markering av inntrinn i hele trappens bredde.	§ 12-16 pkt 2
Dybde på repos fra trinnforkant eller fra rekkverk til motstående vegg skal være minimum 1,5 m.	§ 12-16 pkt 2
Taktilt etasjeangivelse på håndløperens underside.	§ 12-16 pkt 3
Taktil og visuelt merket farefelt foran øverste trappetrinn og et oppmerksomhetsfelt foran nederste trinn i hele trappens bredde.	§ 12-16 pkt 3
<i>Rekkverk</i>	

Stoffet til dette temaet gjøres tilgjengelig for deltakerne i nettverkssamarbeidet i regi av Norsk Kommunaltetnisk Forening, NKF Byggesak. Stoffet kan ikke kopieres videre eller tilgjengeliggjøres på annen måte uten avtale. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar.

Tilnærmet rundt tverrsnitt og synlig med kontrast i forhold til bakgrunnsfarge.	§ 12-17 pkt 5
<i>Rampe</i>	
Minimum bredde 0,9 m	§ 12-18 pkt 1
Jevnt og sklisikkert dekke og stigning maksimum 1:20.	§ 12-18 pkt 2
Horisontalt hvileplan med lengde minimum 1,5 m for hver 0,6m høydeforskjell.	§ 12-18 pkt 2
H�ndlister på begge sider med høyde 0,7m og 0,9m over dekke. Håndlist med kontrast til vegg og rekkverk.	§ 12-18 pkt 3
Rampens begynnelse markert i hele rampens bredde med kontrast.	§ 12-18 pkt 4
<i>Vindu og andre glassfelt</i>	
Glassfelt i kommunikasjonsveier kontrastmerket med glassmark�r på begge sider i to høyder med senter 0,9 m og 1,5 m over ferdig gulv.	§ 12-20 pkt 3
<i>Skilt, styrings og betjeningspanel, håndtak, armaturer mv.</i>	
Enkle � forstå og betjene	§ 12-21 pkt 1
Synlig kontrast mellom tekst og bakgrunn. Viktig informasjon tilgjengelig med tekst og lyd eller punktskrift.	§ 12-21 pkt 2
Betjeningspanel plassert med betjeningsh�yde mellom 0,8 m og 1,1 m over ferdig gulv.	§ 12-21 pkt 3
Stikkontakter montert minimum 0,5 m fra hjørne.	§ 12-21 pkt 3
Håndtak med betjeningsh�yde mellom 0,8 m og 1,1 m, ha funksjonelt grep og betjeningskraft slik at de enkle � bruke.	§ 12-21 pkt 3
Ettgrepshendel på armatur på servant og i dusj . Termostat i armatur i dusj.	§ 12-21 pkt 3
Hendel på vindu har liten åpningskraft og plassert slik at den kan nås fra sittende stilling (unntak for byggverk for publikum).	§ 12-21 pkt 3
<i>Lydforhold</i>	
Lydforhold i samsvar med krav om universell utforming.	§ 13-6 pkt 3
Romakustikk som sikrer tilfredsstillende lydforhold og god taleforståelse.	§ 13-8 pkt 2
Tilgang til lyd- og taleoverf�ringsutstyr med mindre det kan dokumenteres at dette er unødvendig for � oppnå god taleforståelse.	§ 13-10
<i>Luftkvalitet - inneklima</i>	
Tilfredsstillende luftkvalitet med hensyn til lukt og forurensning. Materialer og produkter gir lav eller ingen forurensning til inneluften.	§ 13-1 pkt 1
Romtype, innredning, utstyr og forurensningsbelastning fra materialer, prosesser, personer og husdyr er hensyntatt.	§ 13-1 pkt 1